

Hur blir jag fylld med den helige Ande?

Gud är kärleken och att bli fylld med den helige Ande handlar om att bli fylld med kärlek – hans kärlek. Guds kärlek skiljer sig radikalt från vår. Vår kärlek är begärande. Den eller det vi älskar vill vi ha eller äga för vår egen skull. Vi kan ibland vara förvånansvärt okänsliga för den älskades önskemål bara vi får som vi vill. Dessutom är det så att vi älskar för att vi hittat något som vi finner värdefullt hos den/det älskade. Guds kärlek är däremot inte begärande utan utgivande. Och Gud älskar inte för att han funnit någon speciell egenskap hos dig eller mig som han finner älskvärd. Det är i stället så att hans kärlek *skapar* egenskaper hos den älskade, egenskaper som inte fanns på samma sätt förut. Det kan i viss utsträckning vår kärlek också göra men Guds kärlek gör det mycket renare och tydligare. Gud söker därför gärna upp den som ingenting har att visa upp för att han skall få med sin kärlek skapa något underbart av den utblottade. Han älskar alla men han vill mest av allt att få ge sin kärlek till den som alla andra ratar.

Vi lyssnar till Paulus:

"Kärleken är tålmodig och god. Kärleken är inte stridslysten, inte skrytsam och inte uppblåst. Den är inte utmanande, inte självisk, den brusar inte upp, den vill ingen något ont. Den finner inte glädje i orätten men gläds med sanningen. Allt bär den, allt tror den, allt hoppas den, allt uthärdar den." (1 Kor 13:4–7)

Jag kan ännu minnas den period i mitt liv då detta klarnade för mig. Jag hade läst professor Anders Nygrens bok (hans doktorsavhandling i pocketutgåva): "Eros och Agape". Där analyserade han på torr akademisk svenska skillnaden mellan vår kärlek – eros – och Guds kärlek – agape. Det som grep mig mest var detta att vår kärlek alltid måste hitta något speciellt hos den älskade, medan Guds kärlek skapar något speciellt hos den älskade. Jag behövde alltså inte fundera på om Gud kunde hitta något älskvärdt hos mig, något som kunde hålla måttet inför hans antagligen väldigt höga krav. Ty kärleken oss emellan var inte beroende på mig utan på honom. Jag gick i flera dagar och nynnade på psalmen: "Guds kärlek är som stranden och som gräset, är vind och vidd och ett oändligt hem.."

För när vi ställs inför möjligheten att ta emot den helige Ande så infinner sig genast frågan om han har någon lust att komma just till mig. Och om han kommer så kanske han har mycket att anmärka på. Men Guds kärlek är en enda stor längtan. Redan när Gud gav de tio budorden till Israel talade han om sin brinnande kärlek:

"Detta är vad Gud sade: Jag är Herren, din Gud, som förde dig ut ur Egypten, ut ur slavläget. Du skall inte ha andra gudar vid sidan av mig. Du skall inte göra dig någon bildstod eller avbild av någonting uppe i himlen eller nere på jorden eller i vattnet under jorden. Du skall inte tillbe dem eller tjäna dem. Ty jag är Herren, din Gud, en svartsjuk Gud, som låter straffet för fädernas skuld drabba barnen intill tredje och fjärde led när man försmår mig men visar godhet mot tusenden när man älskar mig och håller mina

bud." (2 Mos 20:1–6)

Gud är en svartsjuk Gud. Det låter ruskigt och vi kan rygga inför tanken att fädernas missgärningar går igen på barn och efterkommande i flera generationer. Vi talar om ett socialt arv. Men hans godhet varar i tusen generationer när någon älskar honom och det överglänser naturligtvis. Poängen här är att Gud älskar ända intill ren förnedring, för så är det med den som är svartsjuk. Han lider när vi väljer att älska något annat före honom. Jesus hängande sargad och blödande på ett kors är just bilden av hur förnedrad Gud kan bli av sin egen kärlek när den inte blir besvarad. Han kan inte ta det med en axelryckning.

Gud är utgivande. Han ger inte bara ut av sina rikedomar medan han själv sitter i tämligen orubbat bo – han är ju så rik! Nej, han ger ut av sig själv:

"Så älskade Gud världen att han gav den sin ende son, för att de som tror på honom inte skall gå under utan ha evigt liv. Ty Gud sände inte sin son till världen för att döma världen utan för att världen skulle räddas genom honom." (Joh 3:16–17)

Så älskade Gud världen – alltså de som hade vänt honom ryggen. Han gav sin Son och han ger sin Ande:

"Finns det någon far ibland er som ger sin son en orm när han ber om en fisk eller ger honom en skorpion när han ber om ett ägg? Om nu redan ni, som är onda, förstår att ge era barn goda gåvor, skall då inte fadern i himlen ge helig ande åt dem som ber honom?" (Luk 11:11–13)

Att ta emot Anden är alltså att låta sig älskas av Gud. Gud älskar i vilket fall men det blir ingen effekt i ditt liv om du inte låter honom älska – om du inte tar emot hans kärlek.

"Och hoppet sviker oss inte, ty Guds kärlek har ingjutits i våra hjärtan genom att han har gett oss den heliga anden. Medan vi ännu var svaga dog Kristus för alla gudlösa, när tiden var inne. Knappast vill någon dö för en rättfärdig – kanske går någon i döden för en som är god. Men Gud bevisar sin kärlek till oss genom att Kristus dog för oss medan vi ännu var syndare."(Rom 5:5–8)

Guds kärlek är inte ett gensvar på något som har sin början i oss. Han är kärleken och från honom har den sin utgångspunkt och sin grund. Han agerar, vi reagerar. Han bjuder upp till dans och vi låter oss föras ut på dansgolvet med honom. Han friar och vi låter oss föras in i ett livslångt äktenskap.

Ta emot kärlek

Vi måste nu bekanta oss med en vanföreställning som de flesta av oss bär på. Vi tror att kärleken är svår att ge men lätt att ta emot. I själva verket är det oftast precis tvärt om. Kärleken är svår att ge – om man inte har den, det är sant. Men den som älskar finner det aldrig svårt att ge kärleken bara den tas emot av den älskade. För här ligger den svaga punkten. Den mesta kärlek som riktas emot oss går oss förbi. Vi ser den kanske inte ens. De flesta av oss behöver lära sig konsten att ta emot kärlek utan att

- 1) pilla sönder den,
- 2) kräva mer och därmed förstöra den
- 3) eller komma med misstankar om vad den som älskar oss kan komma att kräva i gengäld.

I praktiken är det få av oss som nått en sådan mognad att de både kan känna igen kärleken och ta emot den i alla situationer där den kommer oss till del.

Det finns människor som säger: "Jag har aldrig fått kärlek". Jag har mött människor som sagt så och när jag kunna kontrollera om det var sant så var det aldrig det. Det fanns många som verkligen försökt ge kärlek men misslyckats.

Det fordras mod för att låta sig älskas. Modlösheten ser genast dolda motiv, baktankar, eller manipulation bakom varje kärleksförklaring. Det är också bra med förnöjsamhet. Människan har en underlig förmåga att vara blind för det hon har eller får för att i stället önska sig något annat eller något mer på ett sådant sätt att det livet bjuder på förlorar sitt värde. Klassisk är den ensamma som blir glad till hundra när man kommer på besök men som genast börjar anklaga en för att det var så länge sedan sist och för att det kommer att dröja innan det blir av igen. Och så blir hon besviken till tusen när man går. Slutresultat: minus 900.

Den som törstar efter kärlek kan också föreställa sig att kärleken måste vara något närmast extatiskt lyckorus. Då ser man inte den vardagliga vänskapen eller trofastheten, åtminstone uppfattar man den inte som kärlek.

Det finns människor som grips av tvånget att testa varje kärleksförklaring som kommer i deras väg. "Om du älskar mig så måste du bevisa det genom att ta ner månen...."

Allt detta nämner jag för att illustrera att vi alla kan behöva rikta in oss på att ta emot kärleken i stället för att kräva den. Vi kommer då bland annat att få mycket lättare för att upptäcka Guds kärleks Ande och ta emot honom.

Förlorat oberoende

Den som lever helt utan relationer behöver inte ta hänsyn till någon annans önsknings. Han/hon kan åtminstone teoretiskt göra vad som känns behagligt för stunden. Varje relation betyder att man gör ett avsteg från det totala självbestämmandet. Det gäller även rena affärsrelationer. Där skriver man ofta kontrakt för att precisera vilka avsteg man accepterar att göra till den andres förmån.

Om man inleder en relation med Gud så står naturligtvis inget på sina gamla platser i ens liv. Gud tvingar visserligen inte. Men han är Gud och förbehåller sig rätten att vara det även framgent. Att ta emot Anden och bli uppfylld handlar alltså om en överlåtelse. Sak samma gäller när man går in i ett äktenskap. Även då gör man en överlåtelse för att markera att den relation man avser att upprätta

inte är en som man vill ha beredskapen att överge så fort något bättre dyker upp.

Anden kommer för att göra mig till en hel människa i gemenskap med Gud. Han kommer för att ge mig kärlek och sanning – för att göra mig äkta. Men han kommer också för att göra mig lydig.

Vad händer när vi tar emot Anden?

Svaret kan gälla effekten på kort sikt och på lång sikt. Människor som blivit förvandlade av Guds Ande har ofta fått ljus över Jesu död – varför han var villig att dö just för mig. Alltså väntar vi oss inte i första hand en överväldigande känsla även om sådana förvisso förekommer. Utan det vi sträcker oss efter är en övertygelse om att Jesus lever och att han dog just för mig. På det sättet förs man ut ur sin självcentrering vilket alltid är bra när man skall ta emot den kärlek som bjuds.

Känslan, då? Den kan ofta sammanfattas i ett enda ord: tacksamhet. Detta är ett nyckelord i allt det som gäller Andens verk i våra liv. Den lydnad som Anden vill upprätta handlar inte om ordergivning och hotelser. I stället uppstår den genom att han får föra oss till tacksamhet. Detta kan i sin tur ske på flera sätt. Han kan öppna mina ögon för Guds kärlek, eller han kan låta mig se på ett nytt sätt hur mycket jag har att vara tacksam över fastän jag med tiden kommit att låta hans gåvor bli platta självklarheter. Han kanske tröstar mig – eller han rentav helar mig eller ger annan konkret hjälp i svåra situationer. Allt det han gör och är öppnar framtiden för mig och detta uppväcker i sin tur min tacksamhet.

En tacksam människa lever ett helt annat liv än den missnöjde. Är man tacksam så är man också generös och glad. Man gör ingen illa. Det behöver man inte eftersom man redan är mer än nöjd med sin situation. Man är inte på något vis förhindrad att söka hjälp för det som behöver ändras, men man har en försonad attityd till hela problemet även om hjälpen dröjer.

På lång sikt söker sig tacksamheten alltid ett uttryck i våra liv. Ofta blir det uttrycket något som kan upplevas som helt nytt i personligheten. Vi talar på kristet fackspråk om nådegåvor – charismer. Somliga väljer att låta tacksamheten yttra sig i att man tröstar bedrövade och lyssnar till deras smärta för att hjälpa så långt det är möjligt. Andra får ett så annorlunda perspektiv på tillvaron att de får en vishetens eller profetians nådegåva. Vi kan lyssna till Paulus:

"Nådegåvorna är olika, men Anden densamma. Tjänsterna är olika, men Herren densamme. Verksamheterna är olika, men Gud är densamme, han som verkar i allt och överallt. Hos var och en framträder Anden så att den blir till nytta. Den ene får genom Anden gåvan att meddela vishet, den andre kan med samma Andes hjälp meddela kunskap. En får tron genom Anden, en annan genom samma Ande gåvan att bota, en annan får kraft att göra under. En får förmågan att tala profetiskt, en annan att skilja mellan olika andar. En kan tala olika slags tungotal, en annan kan tolka tungotal. Allt detta åstadkommer en och samma Ande genom att fördela sina gåvor på var och en så som den själv vill." (1 Kor 12:4–11)

I sin kärlek utrustar Gud oss med en extra förmåga att ge hans kärlek vidare.

Hur kan man veta vad som är just min gåva? Enklaste vägen är att tänka efter vilka uttryck man helst vill ge sin tacksamhet, för denna är just kärlekens utflöde i mitt liv.

Här nämns tungotalet som gåva och vi skall ta upp den något lite. Inte för att den är den viktigaste av gåvor utan för att den ibland vållar huvudbry – i onödan. När Anden utgöts över lärjungarna på pingstdagen i Jerusalem började alla tala främmande språk som de inte behärskade:

"När pingstdagen kom var de alla församlade. Då hördes plötsligt från himlen ett dån som av en stormvind, och det fyllde hela huset där de satt. De såg hur tungor som av eld fördelade sig och stannade på var och en av dem. Alla fylldes av helig ande och började tala andra tungomål, med de ord som Anden ingav dem.

"I Jerusalem bodde fromma judar från alla länder under himlen. När dånets ljud samlades hela skaran, och förvirringen blev stor när var och en hörde just sitt språk talas. Utom sig av förvåning sade de: 'Men är de inte galileer allesammans, dessa som talar? Hur kan då var och en av oss höra sitt eget modersmål talas? Vi är parther, meder, elamiter, vi kommer från Mesopotamien, Judeen och Kappadokien, från Pontos och Asien, från Frygien och Pamfylia, från Egypten och trakten kring Kyrene i Libyen, vi har kommit hit från Rom, både judar och proselyter, vi är kretensare och araber – ändå hör vi dem tala på vårt eget språk om Guds stora gärningar.' I sin häpnad visste ingen vad han skulle tro, och de frågade varandra: 'Vad betyder detta?' Men andra gjorde sig lustiga och sade: 'De har druckit sig fulla på halvjäst vin.'

Då steg Petrus fram med de elva andra och tog till orda och talade till dem: 'Judar, ja alla ni som bor i Jerusalem, detta skall ni veta, lyssna till mina ord. Det är inte som ni tror, att de här männen är berusade, det är ju bara morgon. Nej, detta är vad som har sagts genom profeten Joel: Det skall ske i de sista dagarna, säger Gud, att jag utgjuter min ande över alla människor. Era söner och döttrar skall profetera, era unga män skall se syner och era gamla män ha drömmar. Ja, över mina tjänare och tjänarinnor skall jag i de dagarna utgjuta min ande, och de skall profetera.' " (Apg 2:1–18)

Den gången talade alla ett begripligt språk riktat till människor som skulle förstå att Guds välsignelser inte gällde bara för Israels folk. Ofta i dag händer det att människor vill uttrycka det oerhörda – för det är något oerhört att Guds Ande flyttar in – och då börjar vi kanske tala ett språk "som inte finns". Vi kan kalla det för ett tacksägelsens speciella språk. Och det är ofta så att där det språket talas så frigörs tacksamheten, glädjen och kraften från Gud inom människan som talar.

Tungotalet är inte en form av trans. Man är vid fullt och klart medvetande. Och det är inte så att Gud tvingar en att tala. I stället är det så att man själv får öppna munnen och ta till orda och förvänta att den helige Ande fyller ens tal med innehåll. Många människor är rädda för att göra fel. Det kan man på ett sätt inte göra så länge ens önskan är att det man säger skall uttrycka eller uppväcka en hjärtats tacksamhet till Gud.

När man nyss har mottagit Anden kan viljan att tala detta främmande tacksamhetens språk komma över en lite som en våg av inspiration. Men för den

som länge levt med Gud fungerar det inte alltid så, utan vi får ofta börja tala i tungor utifrån ett rent viljebeslut bara för att finna att det är ett tal som öppnar ens innersta.

Tungotal är inte "tecknet" på att man tagit emot Anden. I den mån vi talar om tecken på Andens närvaro så handlar det om kärlekens utflöde. Jag har träffat många som levt ett rikt kärleksliv utan att tala i tungor. Varför inte alla talar vet vi inte lika lite som vi vet varför inte alla blir helade när vi ber för sjuka.